

Nieuwsbrief Stichting Cultureel Erfgoed Enschede

Jaargang 4 - nummer 44 - juni 2018

Inhoudsopgave

1. Week van de begraafplaats.
2. Gids van Enschede en omgeving [1889].
3. Meer geld nodig voor ondersteuning en handhaving cultureel erfgoed.
4. Interieurkaart van Nederland.
5. Wasserburg Haus Egelborg.
6. Karel Bazel in de Stadswidei.
7. Theekoepel Berenbroeksweg.
8. Houtrook bron van fijnstof.
9. Daken van monumenten vrij van zonnepanelen.
10. Twents cultureel erfgoed valt uit elkaar.
11. Privacy beleid Stichting Cultureel Erfgoed Enschede.
12. Kosten van buitenlandse monumenten attrekbaar in Nederland?
13. Auto Renovatiebeurs 2018.
14. Abseilen vanaf 45 meter hoogte, wie durft?
15. Enschede scoort slecht met cultureel erfgoed.

1. Week van de begraafplaats.

Van 26 mei tot en met 3 juni is de week van de begraafplaats. In deze week stellen verschillende begraafplaatsen in Nederland hun deuren open voor bezoekers. Er zijn rondleidingen en lezingen. Wilt u weten welke activiteiten er in de regio zijn? Klik dan [HIER](#).

2. Gids van Enschede en omgeving [1889].

J.J. van Deinse [wie kent hem niet] is vooral bekend geworden als Twents regionalist vanwege zijn onderzoek en publicaties over Enschede en de Twentse cultuur en geschiedenis. De Gids van Enschede en Omgeving, behorende bij de Wandelkaart uitgegeven vanwege de afdeling Enschede van het Nederlandsch Onderwijzers Genootschap werd samengesteld door J.J. van Deinse, S. Bloemendaal en Dr. A. Benthem Gzn.

De wandeling in deze gids geeft een nauwkeurige beschrijving van opvallende landerijen, boerderijen, kerken en landschappen in Broekheurne, Usselo en Boekelo. Wij hebben een korte samenvatting gemaakt van deze wandeling met foto's van monumenten uit deze tijd. Lees [HIER](#) de volledige wandeling uit 1889.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Cultureel Erfgoed Enschede.

Redactieadres:
Stichting Cultureel Erfgoed Enschede
Postbus 689
7500 AR Enschede

Disclaimer
Ondanks aan de samenstelling van deze nieuwsbrief bestede zorg kan de redactie geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de onvolledigheid of onjuistheid van deze nieuwsbrief.

Enschede

In TC Tubantia van 3 mei 2018 wordt melding gemaakt van de worsteling die de gemeenteraad nog moet gaan voeren over een verhoging van de personeelsformatie voor cultureel erfgoed. Op dit moment is er sprake van een minimale personele bezetting voor advisering en handhaving. Wil de gemeente Enschede haar wettelijke taken voor het cultureel erfgoed serieus nemen dan zal de jaarlijkse personele begroting verhoogd moeten worden tot minimaal € 200.000,--.

Maar Enschede heeft momenteel grote financiële problemen en de nieuwe gemeenteraad staat voor een aanzienlijke financiële bezuinigingsoperatie.

De gemeente Enschede overweegt het instellen van een onafhankelijke commissie die alle vergunningsaanvragen die betrekking hebben op erfgoed, toetst. Maar ook hiervoor moeten financiële middelen worden vrijgemaakt.

4. Interieurkaart van Nederland.

[foto SCEE]

Als het om het cultureel erfgoed gaat dan gaat het vaak over kastelen, landhuizen, kerken, etc. etc. Maar deze gebouwen beschikken vaak over een bijzonder interieur dat we meestal niet te zien krijgen maar toch één geheel vormen als monument. De Rijksdienst voor het cultureel erfgoed heeft nu een website waarin verschillende Rijks en gemeentelijke monumenten de interieuresembles per thema beknen kunnen worden. Op de landkaart van Nederland staan de verschillende gebouwen en thema's die aangeklikt kunnen worden en via een pop-up menu kun u dan meer informatie krijgen over het betreffende monument.

Klik [HIER](#) voor de website van de Rijksdienst voor cultureel erfgoed.

5. Wasserburg Haus Egelborg.

Ten westen van Legden ligt Wasserburg Haus Egelborg. Ze is de jongste van de oorspronkelijke drie kasten op de spelt en de enige die nog steeds volledig bewaard is. De oorsprong van Enschede is onbekend. De gebouwen bestaan uit het oude deel met een traptoren in de Nederlandse Renaissance stijl uit 1559. Meer informatie over dit prachtige erfgoed? Klik [HIER](#).

ADVERTORIAL

Zakendoen met een betrouwbaar bedrijf

Wanneer u zaken gaat doen met een bedrijf wilt u graag weten met wie u zaken doet. U wilt weten of het bedrijf waarmee u zaken gaat doen wel capabel is en over voldoende kennis beschikt. Tussen het zeggen het te kunnen en het bewijzen het te kunnen, zit maar al te vaak een wereld van verschil. Zo verwerken wij hoogwaardige bitumineuze dakbedekking, PVC-dakbanen, EPDM-dakmembranen, bitumineuze shingeldaken, Ecostar rubber shingeldaken, groendaken, CO2 absorberende daken, terrasdaken en parkeerdaken.

Boll Dakmanagement B.V. staat bekend als een betrouwbaar partner. Om dat zo te houden is scholing van essentieel belang. Als erkend Functie leerbedrijf verplichten we alle werknemers tot het behalen van de primaire opleiding dakdekken bij de Tectum en pas dan mogen ze zich dakdekker noemen. Uiteraard worden alle werken uitgevoerd door eigen vakkundig personeel. Boll Dakmanagement is Wedéflex Established Dealer, geautoriseerd Restitix dealer en Komo en VCA gecertificeerd.

Het werkterrein ligt zowel op het gebied van renovatie, evenals nieuwbouw. Tot haar opdrachtgevers mag Boll Dakmanagement rekenen op overheidsinstanties, aannemers, het bedrijfsleven, woningbouwverenigingen, maar ook mevrouwen Janssen met een dakkapel. Kortom Boll Dakmanagement B.V. maakt bewezen kwaliteitsdaken, is veelzijdig en heeft een goede naam op het gebied service en flexibiliteit.

BOLL DAKMANAGEMENT
Chroomsteden 17
7547 TL Enschede
T 053 4315222
info@bollandakmanagement.nl

Website Boll Dakmanagement Klik [HIER](#).

6. Karel Bazel in de Stadswidei.

[Foto SCEE]

Ook dit jaar is er weer de mogelijkheid om de bouwwerken van Karel de Bazel in de Stadswidei in Enschede te bezichtigen.

De middag begint met een lezing in de synagoge door Leon Brokers. Daarna een rondleiding door de synagoge, lunch en rondleidingen door de twee villa's. Het Menko-Edersheimhuis is inmiddels al ruim 20 jaar in gebruik bij IAA Architecten. Het markante pand staat in de volksmond nog bekend als het vroegere hotel Memphis. Daar tegenover ligt het Menko-van Damhuis, waar ooit een Joods bejaardentehuis gevestigd was. Hier is nu Oxilion Webhosting gevestigd. In de beide villa's, die normaal niet voor het publiek toegankelijk zijn, is de prachtige bouwstijl van Karel de Bazel nog ruimschoots aanwezig.

Reserveer tijdig uw kaarten, want het aantal plaatsen is beperkt.

Zondag 3 juni 2018, aanvang 12.00 uur in de synagoge.

Kaarten à € 17,50 incl. lichte lunch.

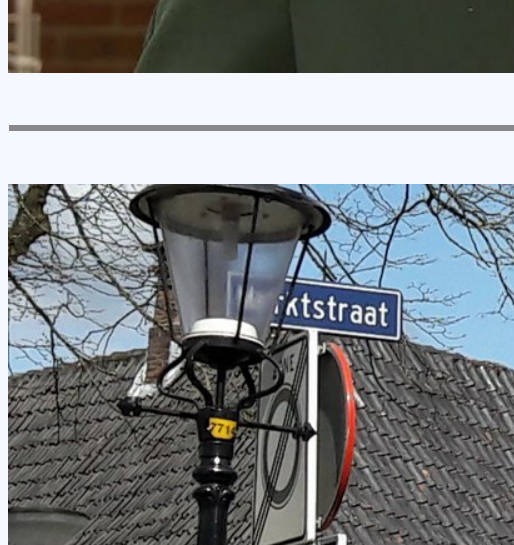
Voor meer informatie en reserveren; vrienden@synagogeenschede.nl of 053-4323479.

Boekenshop

In de boekenshop van onze website zijn ruim vijftig boeken te vinden, voornamelijk over Enschede. Bezoek onze boekenshop en kijk in het heden en verleden van Enschede. Klik op de button hieronder.

Klik hier

ADVERTORIAL

Lansink BV is een veelzijdige organisatie op het gebied van vastgoed gerelateerde werkzaamheden. Lansink BV is gevestigd in Enschede, Lelystad en Haarlem en beschikt over kennis en ervaring met name voor Rijks en gemeentelijke monumenten.

Restauratiewerk

Lansink heeft en houdt oog voor het behoud en restauratie. Vandaar dat Lansink, ongeacht haar omvang, personeel blijft trainen in oude technieken zoals spanen, sponen, marmeren, houtinitiaties, vergulden en letters zetten. Wilt u hoogwaardige afwerking op een ambachtelijke manier, dan heeft Lansink hiervoor de kennis en het vakmanschap in huis.

Brandwerend schilderwerk

Lansink wordt steeds vaker geconfronteerd met het verzoek om brandwerende coatings aan te brengen. Na een gedegen berekening kan Lansink u een brandwerend bieden van 30 tot 120 minuten. Afhankelijk van de toepassing wordt dit d.m.v. spuiten of rollen voor u aangebracht.

Stelt u hierbij hoge eisen aan de esthetica, dan is Lansink hiervoor de juiste partner.

Gevelbescherming

Gevelbescherming door Lansink Esthetische & Kunststof vloeren begint bij gevelreiniging, gevolgd door stralen, rotor, hoge druk cleaning al dan niet met chemische toevoegingen.

Gevelbescherming door Lansink betekent dat uw specifieke eisen op maat worden ingevuld. Van antiraffiti tot impregneren, van hydrofoberen tot injecteren. Inclusief de bijbehorende dilatatie voegen herstel.

Lansink
Lonnekerbrugstraat 95
7547 AK Enschede,
Tel: 053-435 98 63,
info@lansinkbv.nl
Website: Klik [HIER](#).

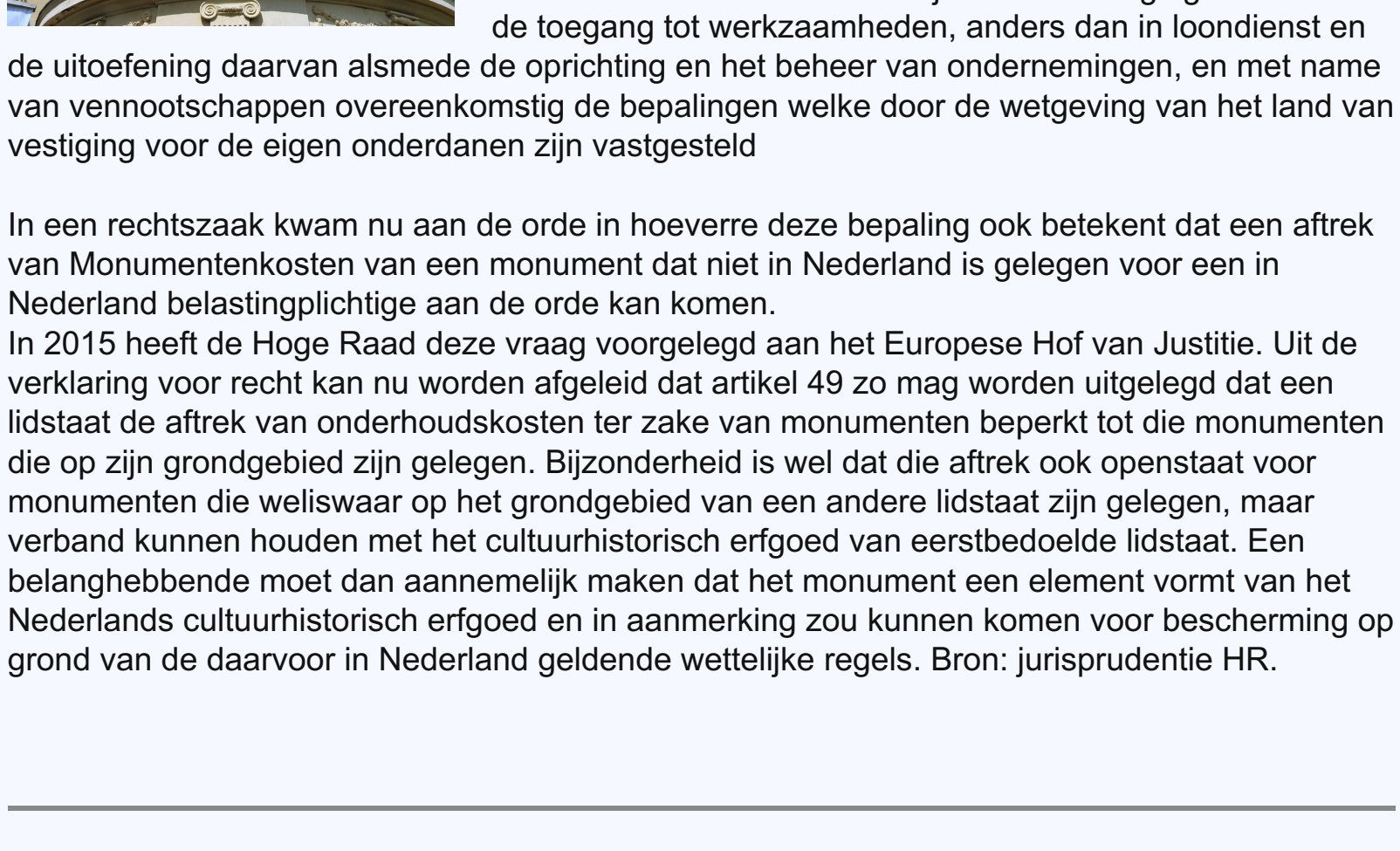

Foto: SCEE

7. Theekoepel Berenbroeksweg.

Deze theekoepel maakt onderdeel uit van een riant boerderij complex aan de Berenbroeksweg waarvan de eerste steen gelegd is in 1791.

De theekoepel is geplaatst in de slagschaduw van de boerderij en de eeuwenoude eikenbomen. De constructie is even opmerkelijk als eenvoudig. De theekoepel is voorzien van een overdekt terras en een binnenruimte. De binnenruimte is afgesloten met een later geplaatst glaskozijn die voorzien is van twee schuifdeuren. In de binnenruimte bevinden zich nog een tweetal ramen. De dakconstructie is van binnenuit zichtbaar. Het rieten dak is in belangrijke mate voorzien van mosgroen. De buitenwanden van de theekoepel is constructief gemaakt van houten stokken die in de lengte zijn bevestigd. Het uitzicht vanuit de theekoepel is zeer panoramisch. Meer informatie over deze bijzondere theekoepel Klik [HIER](#).

8. Houtrook is bron van fijnstof.

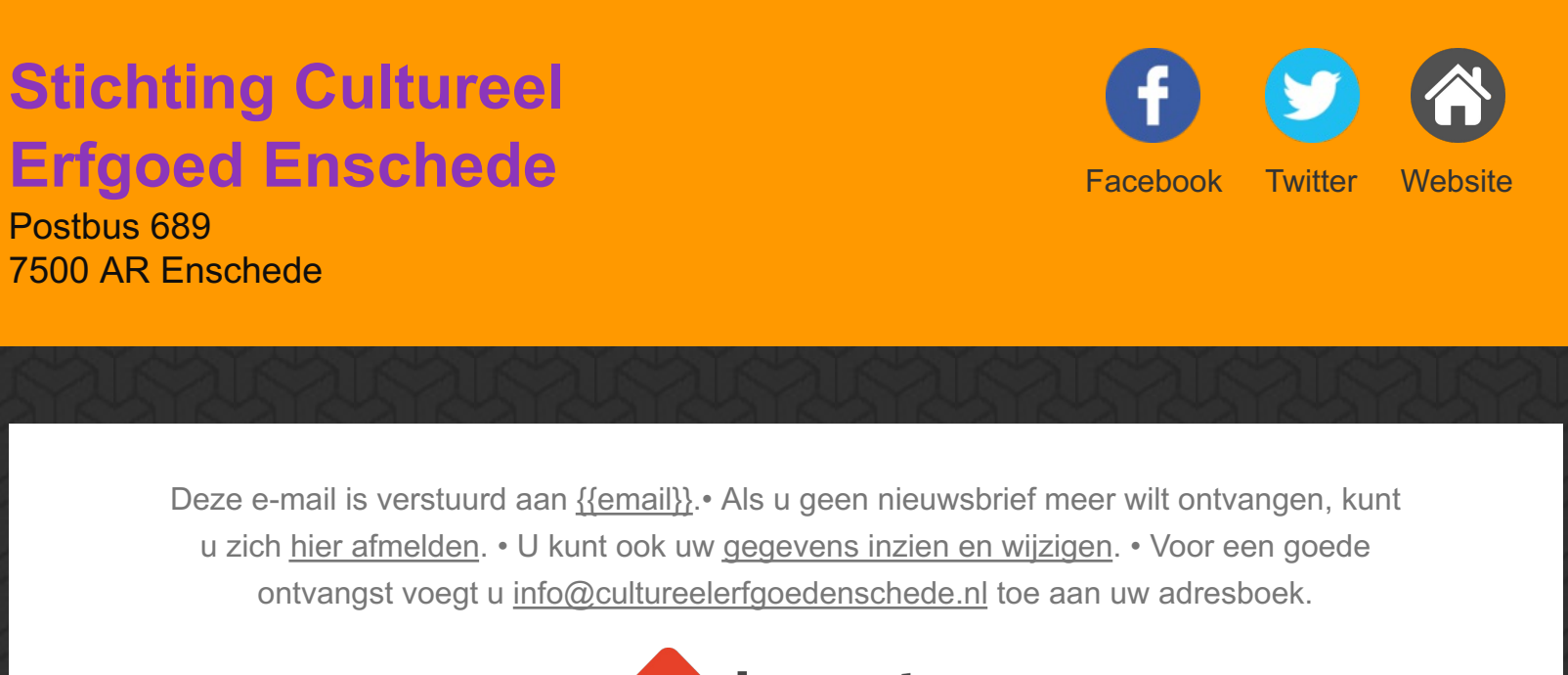
Houtrook is één van de belangrijkste bronnen van fijnstof die onze luchtkwaliteit aantast.
PM2,5 als 33 zware dieselvrachtwagens, die samen ruim 5,3 km afleggen (bron: www.houtrookvrij.nl).

Schadelijk voor de gezondheid

Door pieken in de hoeveelheid fijnstof overlijden er alleen al in Nederland zo'n 2.000 mensen per jaar (bron: RIVM). En dat is nog niet alles. Want houtrook bevat ook allerlei ongezonde rookgassen die o.a. leiden tot een verhoogde kans op hart- en vaatziekten, astma, COPD, een verminderde longfunctie en longkanker. Vooral ouderen en kinderen zijn vaak extra kwetsbaar voor de gezondheids effecten van houtrook.

Tips om gezondheidsrisico's en milieu schade te beperken:

Wilt u af en toe toch uw open haard, houtkachel of vuurkorf aansteken? Doe dit dan met beleid en zorg, zodat uw omgeving er geen last van heeft. In onze [speciale uitgave](#) geven de Drechtsteden tips om de gezondheidsrisico's en milieu schade tot een minimum te beperken. Bron: Gemeente Drechtsteden.

9. Daken van historische panden vrij van zonnepanelen.

Als er een land in Europa is dat de energietransitie serieus neemt, dan is het Nederland wel. En Nederland is een voorbeeld land. Waar anders land nog een bevoorrechte inhaalslag maakt als Duitsland halverwege de doelstellingen.

De tot nu toe behaalde CO2-reductie ligt iets boven de 30% ten opzichte van 1990 [Nederland naar verwachting 23% in 2020]. In 2020 moet dat 40% zijn en het ultieme doel was altijd om in 2050 een CO2-reductie te hebben van 95% (wederom vergeleken met 1990).

Windmolens en zonnepanelen vormen de ruggegraat van de energiewende in Duitsland, maar zomaar overal zonnepanelen plaatsen, is uit den boze. In de historische binnensteden zijn zonnepanelen niet toegestaan evenals op monumenten.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en RVO.nl hebben drie (vernieuwde) brochures gepresenteerd over zonnepanelen en historisch erfgoed, dan wel monumenten. Ze bieden adviezen en richtlijnen. De brochures geven antwoord op de vraag of zonnepanelen of zonnecollectoren toegestaan zijn op een monument, waar men op moet letten bij een beschermd stads- of dorpsgezicht en waar men moet zijn voor advies, subsidie of een vergunning.

Klik [HIER](#) voor de flyer van de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed over zonnepanelen.

10. Twents erfgoed valt uit elkaar.

2018 is Europees jaar voor het cultureel erfgoed. Het archiveren van het cultureel erfgoed staat niet direct in de belangstelling, maar is van groot belang om onze geschiedenis te bewaren. Maar voor het professioneel bewaren van de archieven is geld nodig dat er op dit moment onvoldoende is.

Als er niet snel genoeg geld komt, dreigt Twents cultureel erfgoed te verdwijnen. De Oudeheidskamp Twente heeft niet genoeg geld voor restauratie van documenten, schilderijen, prenten en kleding.

Voor altijd verbonden.

Een opmerkelijk staalje bouwkunst. Twee historische panden die als een siamese tweeling onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Er zal vast en zeker een geschiedenis zijn die wij helaas niet kennen. Plaats van handeling; Markstraat Oldenzaal.

11. Privacybeleid Stichting Cultureel Erfgoed Enschede.

De Stichting Cultureel Erfgoed Enschede hecht veel belang aan de bescherming van uw persoonsgegevens en respecteert ten volle uw persoonlijke levenssfeer. We behandelen en beschermen uw persoonsgegevens op een rechtmatige en transparante wijze, zoals voorgeschreven door de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming. Die treedt vanaf 25 mei 2018 in werking.

Daarom hebben we een privacy beleid zodat uw gegevens bij ons in veilige handen zijn. We gebruiken uw e-mailsadres uitsluitend voor het versturen van de (maandelijkse) nieuwsbrief. Onze nieuwsbrief kunt u ieder moment opzeggen door onder aan de nieuwsbrief u af te melden.

We nodigen uit om ons privacybeleid zorgvuldig te lezen, klik [HIER](#) voor de volledige tekst.

12. Kosten van buitenlandse monumenten attrekbaar in Nederland?

Artikel 49 van het verdrag van Rome geeft de burgers van de Europese Unie de vrijheid van vestiging op het grondgebied van een andere lidstaat. De vrijheid van vestiging omvat ook de toegang tot werkzaamheden, anders dan in landinsten en de uitoefening daarvan alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, en met name van vennootschappen overeenkomstig de bepalingen welke door de wetgeving van het land van vestiging voor de eigen onderdanen zijn vastgesteld

In een rechtszaak kwam nu aan de orde in hoeverre deze bepaling ook betekent dat een afrek van Monumentenkosten van een monument dat niet in Nederland is gelegen voor een in Nederland belastingplichtige aan de orde kan komen.

In 2015 heeft de Hoge Raad deze vraag voorgelegd aan het Europees Hof van Justitie. Uit de verklaring voor recht kan nu worden afgeleid dat artikel 49 zo mag worden uitgelegd dat een lidstaat de afrek van onderhoudskosten ter zake van monumenten beperkt tot die monumenten die op zijn grondgebied zijn gelegen. Bijzonderheid is wel dat die afrek ook openstaat voor monumenten die weliswaar op het grondgebied van een andere lidstaat zijn gelegen, maar verband kunnen houden met het cultuurhistorisch erfgoed van eerstbedoelde lidstaat.

Een belanghebbende moet dan aannemelijk maken dat het monument een element vormt van de Nederlands cultuurhistorisch erfgoed en in aanmerking zou kunnen komen voor bescherming op grond van de daarvoor in Nederland geldende wettelijke regels. Bron: jurisprudentie HR.

13. Renovatiebeurs 2018.

14. Abseilen vanaf 45 meter hoogte, wie durft?

Het is niet voor iedereen weggelegd: genieten van het uitzicht over Twente, de Achterhoek en het Duitse grensgebied, de reling overstappen om jezelf van 45 meter hoogte te laten abseilen. Maar voor wie het wel aandurf is het één van de letterlijke hoogtepunten van een bezoek aan de Dag van de Bouw. Het abseilen kan op zaterdag 2 juni bij gebouw De

Hogekamp, op de campus van de Universiteit Twente.

Op de Dag van de Bouw presenteert de bouwwereld van Nederland zich aan het grote publiek. Bezoekers kunnen een kijkje nemen achter de schermen van interessante en bijzondere bouwprojecten.

15. Enschede scoort slecht met cultureel erfgoed.

In een vergelijking met de 50 grootste gemeenten van Nederland scoort Enschede op de 40e plaats. In de Atlas voor gemeenten 2018 die op woensdag 30 mei is gepresenteerd scoort Enschede buitengewoon slecht en dan te bedenken dat Enschede over ruim 300 Rijks en gemeentelijke monumenten beschikt.

Uit de Atlas voor gemeenten 2015 blijkt dat de monumentale stad in trek is. Monumentale steden groeien harder en hebben minder last van vergrijzing. Ook de huizenprijzen ontwikkelen zich gunstiger in de monumentale stad. Een bewoner van een monumentaal pand midden in de meest monumentale binnenstad van Nederland is zelfs bereid om € 125.000 meer voor zijn woning te betalen!

Voor Enschede is hier nog een lange maar niet onbegaanbare weg te gaan.

